

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tillämpningsdirektiv för färdtjänst enligt handikappservicelagen i Österbottens välfärdsområde

Lag om service och stöd på grund av handikapp 3.4.1987/380

Förordning om service och stöd på grund av handikapp 18.9.1987/759

Innehållsförteckning

Tillämpningsdirektiv för färdtjänst enligt handikappservicelagen i Österbottens välfärdsområde	0
1 Mål och syfte med handikappservicelagen	2
2 Handikappservicelagen sekundär i förhållande till annan lagstiftning	2
3 Grunder för beviljande av färdtjänst	2
4 Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehov och beslutsfattande	3
4.1 Bedömning av servicebehov	3
4.2 Beslutsfattande	4
5 Antalet färdtjänstresor samt arbets- och studieresor	4
5.1 Arbetsresor	4
5.2 Studieresor	5
6 Ordnande av färdtjänst	6
6.1 Bekant taxi och rätt att åka ensam	6
6.2 Följeslagare och följeslagarservice	6
6.3 Assistanstillägg	7
7 Rätten att resa – närkommun och funktionell närkommun	7
8 Klientavgifter som tas ut för färdtjänst	8
9 Ändringar i omständigheter och missbruk	9
Bilaga 1.	10
Bilaga 2.	13

1 Mål och syfte med handikappservicelagen

Syftet med handikappservicelagen är att främja förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja hinder som funktionsnedsättningen medför.

Målet med färdtjänsten är att förbättra möjligheten till självständighet, jämlikhet och förutsättningarna att vara verksam för personer med svåra funktionsnedsättningar. Utgångsläget är att personer med funktionsnedsättning ska ha likadana, jämlika möjligheter att röra sig som andra kommuninvånare.

2 Handikappservicelagen sekundär i förhållande till annan lagstiftning

En person med funktionsnedsättnings möjlighet till rörlighet ska i första hand möjliggöras som en del av tillgänglig kollektivtrafik. En tillgänglig och fungerande offentlig kollektivtrafik, inklusive anrops- och servicetrafik, är det primära sättet att ordna rörlighet för alla kommuninvånare. Om en person på grund av kroniskt nedsatt funktionsförmåga inte kan använda anropsstyrd servicetrafik eller annan offentlig servicetrafik kan hen ansöka om färdtjänst med taxi eller invalidtaxi.

Individuell färdtjänst med stöd av handikappservicelagen ordnas inte för personer som med stöd av annan lagstiftning är berättigad skjuts eller ersättning för skjutsar. Service och stödåtgärder i enlighet med handikappservicelagen ordnas endast om en person med funktionsnedsättning inte får tillräcklig och lämplig service eller stödåtgärd med stöd av annan lagstiftning. Handikappservicelagen är således sekundär sett till service som ordnas i enlighet med annan lagstiftning.

Resorna inom färdtjänsten får inte användas för resor som omfattas av FPA-ersättning <https://www.kela.fi/taxiresor>. Dylika resor är exempelvis mottagningsbesök hos läkare, tandläkare, laboratorium, terapeut, hälsovårdare och sjukskötare, besök för att prova hjälpmedel eller undersöknings-, rehabiliterings- eller vårdbesök som föreskrivits av läkare. Om kunden med stöd av annan lagstiftning får ersättning för resorna, till exempel av ett försäkringsbolag, får hen inte använda färdtjänst för resor som godkänts av försäkringsbolaget.

3 Grunder för beviljande av färdtjänst

För en person med svår funktionsnedsättning ska det ordnas skälig färdtjänst jämte följeslagarservice, om personen uppfyller kriterierna för färdtjänst och hen på grund av sin funktionsnedsättning eller sjukdom onekligen behöver servicen för att klara av de nödvändiga dagliga aktiviteterna. Syftet med färdtjänsten är att hjälpa personer med svår funktionsnedsättning att klara sig på egen hand.

Färdtjänst med stöd av handikappservicelagen ordnas endast för personer med svår funktionsnedsättning. När det gäller att ordna färdtjänst och därtill hörande följeslagarservice betraktas en funktionsnedsättning enligt 5 § i förordningen om service och stöd på grund av handikapp som svår när en person har särskilda svårigheter att röra sig och hen på grund av sin funktionsnedsättning eller sjukdom inte kan använda kollektiva trafikmedel utan oskäligt stora svårigheter.

Personens funktionsnedsättning eller sjukdom och de svårigheter som orsakas av den ska vara långvarig och personen ska ha särskilda svårigheter att klara av de funktioner som hör till normal livsföring. En funktionsnedsättning eller sjukdom anses vara långvarig om personen haft funktionsnedsättningen eller sjukdomen i

minst ett (1) år. Färdtjänst beviljas inte för återhämningsperioder efter sjukdom eller för rehabiliteringsperioder.

4 Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehov och beslutsfattande

Ansökan om färdtjänst görs skriftligt. Sökanden eller en av hen befullmäktigad person fyller i ansökningsblanketten.

Sökanden ska till ansökan bifoga ett läkarutlåtande eller ett annat utlåtande av en sakkunnig. Av utlåtandet ska det framgå vilken funktionsnedsättning och/eller sjukdom som begränsar personens möjligheter att röra sig och som hindrar personen att använda kollektiva trafikmedel utan oskäligen svårigheter. Läkarutlåtandet ska innehålla läkarens syn på/bedömning av hur varaktig/långvarig funktionsnedsättningen är samt en så omfattande bedömning som möjligt av sökandens rörelseförmåga och vilka förändringar som kan förväntas. Läkarutlåtandet får vara högst sex månader gammalt.

Sökande som ansöker om färdtjänst för arbets- eller studieresor ska bifoga arbetsavtal eller studieintyg.

4.1 Bedömning av servicebehov

Utredning av behovet av färdtjänst ska inledas senast den sjunde vardagen efter att personen med funktionsnedsättning, hans lagliga företrädare eller anhöriga, någon annan person eller en myndighet har tagit kontakt med funktionshinderservice. Ansökan ska behandlas utan obefogat dröjsmål och senast inom tre månader, förutsatt att handläggaren har fått alla nödvändiga uppgifter och utredningen av ärendet inte kräver längre tid.

Bedömningen av servicebehovet är alltid en individuell process. Fastställandet av att sökanden faktiskt har en svår funktionsnedsättning baseras inte enbart på det bifogade läkar- eller sakkunnigutlåtandet, utan i bedömningen beaktas även funktionshindren som förorsakas av funktionsnedsättningen eller sjukdomen i den miljö och de levnadsförhållanden som sökanden lever i. För att fastställa servicebehovet görs i regel ett hembesök hos sökanden, om det inte är uppenbart onödigt. Som stöd för bedömningen av servicebehovet går det också i mån av möjlighet att göra en testresa. Att göra en testresa som en del av bedömningen av servicebehovet är motiverat i de fall där det inte på annat sätt går att få tillräckliga uppgifter om klientens funktionsförmåga i kollektivtrafiken. I bedömningen av servicebehovet går det också att använda uppgifter som finns om sökanden hos andra myndigheter i enlighet med lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

När behovet av färdtjänst utreds görs en bedömning av bland annat sökandens möjligheter att utan oskäligen svårigheter använda kollektiva trafikmedel och den servicetrafik som finns i kommunen. I bedömningen beaktas även sökandens förmåga att använda kollektiva trafikmedel med hjälp av en följeslagare. Dessutom beaktas om funktionsnedsättningen/sjukdomen orsakar svårigheter under exempelvis olika årstider (till exempel färdtjänst under vintern) eller olika tider på dygnet (till exempel personer med synnedsättning). Behovet av färdtjänst kan bedömas med bland annat följande frågor:

- Var får personen service och hur kan man göra det möjligt för hen att uträtta ärenden?
- Hur är personens förmåga att röra sig och använda kollektivtrafik?
- Vilka hobbyer har personen? Var studerar eller arbetar hen?
- Använder personen kanske hjälpmedel för att ta sig fram?
- På vilka sätt gör hjälpmedlen det möjligt för personen att använda kollektiva färdmedel?

- Var ligger den närmsta hållplatsen för kollektivtrafiken?
- Hur långt är det till nämnda hållplats?
- Vilka färdmedel har kommunen i användning?
- Är det eventuellt fråga om tillgängliga kollektiva färdmedel?

4.2 Beslutsfattande

Beslutet om sökandens rätt till färdtjänst enligt handikappservicelagen fattas av en tjänsteinnehavare inom socialservice för funktionshindrade. I beslutsfattandet beaktas sökandens individuella behov till den del det gäller på vilket sätt färdtjänsten ska ordnas. Beslutet om rätt till färdtjänst är giltigt tills vidare, ifall det är uppenbart att funktionsnedsättningen innebär ett bestående behov av färdtjänst. Beslutet kan av grundad anledning också göras giltigt för en viss tid.

5 Antalet färdtjänstresor samt arbets- och studieresor

Enligt handikappförordningen ska färdtjänst ordnas för en person med svår funktionsnedsättning så att hen förutom de resor som är nödvändiga med tanke på arbete och studier även kan företa minst 18 sådana månatliga enkelresor som hör till det dagliga livet, det vill säga för ärenden och fritidsaktiviteter. Arbets- och studieresor ordnas i den omfattning behovet finns.

För en person med svår funktionsnedsättning enligt handikappservicelagen ska det ordnas så att hen har möjlighet till minst arton (18) månatliga enkelresor för att uträtta ärenden och för fritidsaktiviteter som hör till det dagliga livet. Dessa resor avser förflyttning till platser där klienten uträttar ärenden, har en hobby eller deltar i annan social aktivitet.

Om minimiantalet resor inte räcker till för att garantera att en person med svår funktionsnedsättning kan ta sig dit hen behöver, har hen rätt att ansöka om tilläggsresor. Vid ansökan om tilläggsresor ska personen motivera varför hen på grund av funktionsnedsättningen eller sjukdomen behöver tilläggsresor. För att bli beviljad fler än 18 enkelresor per månad krävs alltid en individuell prövning samt vägande skäl.

5.1 Arbetsresor

Arbetsresor beviljas enligt behov för nödvändiga arbetsresor. Med arbetsresa menas i huvudsak resor från bostaden till arbetsplatsen och hem tillbaka. Med arbete avses verksamhet som baserar sig på ett anställningsförhållande eller företagsverksamhet.

Generellt beviljas två enkelresor varje arbetsdag. Arbetsresan kan också starta och sluta på ett annat ställe än hemmet.

Om en person arbetar på flera olika ställen under dagen ersätts endast den första resan hemifrån till arbetsplatsen och dagens sista resa från arbetsplatsen till hemmet. Sedvanliga arbetsresor under arbetsdagen är sådana som ska ersättas av arbetsgivaren, om resorna är förknippade med arbetet. Till dessa resor kan klienten inte använda färdtjänstresor.

Arbetsresor beviljas för den tid anställningsförhållandet är i kraft. För en klient som har en tillsvidareanställning fattas ett beslut som är giltigt tills vidare.

Arbetsresor beviljas inte under semestern. Arbetsresor kan inte heller beviljas för fritidsaktiviteter eller frivilligarbete, för dem ska personen använda de resor som är ämnade för att uträtta ärenden och för fritidsaktiviteter.

Med arbete avses verksamhet som baserar sig på ett anställningsförhållande eller företagsverksamhet. Arbetsresor beviljas enligt behov för nödvändiga arbetsresor. Med nödvändiga arbetsrelaterade resor menas i huvudsak resor från bostaden till arbetsplatsen och hem tillbaka.

Med arbetsresor anses enligt handikappservicelagen och -förordningen inte resor som hör till arbetstagarens vanliga arbetsuppgifter och som utförs på uppdrag av arbetsgivaren, till exempel resor från en arbetsplats till en annan. Därmed är resor som en arbetstagare med funktionsnedsättning gör på basen av sitt anställningsavtal eller enligt arbetsgivarens anvisningar inte ersättningsberättigade. Sådana resor är till sin natur resor som arbetsgivaren beslutar om och för vilka den anställda får ersättning, antingen i form av lön, kilometerersättning, bilförmån eller på annat sätt, i enlighet med anställningsavtalet eller kollektivavtalet.

Om arbetet utförs som egenföretagare eller i ett anställningsförhållande på mer än en plats under arbetsdagen, omfattar arbetsresor enligt handikappservicelagen resan från hemmet till dagens första arbetsplats och från den sista arbetsplatsen till hemmet.

Arbetsresor beviljas för den tid anställningsförhållandet är i kraft. För en klient som har en tillsvidareanställning fattas ett beslut som är giltigt tills vidare. Arbetsresor beviljas inte under semestern. Arbetsresor kan inte heller beviljas för fritidsaktiviteter eller frivilligarbete, för dem ska personen använda de resor som är ämnade för att uträtta ärenden och för fritidsaktiviteter. Resor till anställningsintervjuer beviljas inom ramen för de allmänna kriterierna för färdtjänst.

5.2 Studieresor

Studieresor beviljas enligt behov för nödvändiga studieresor. För studier beviljas i huvudsak två enkelresor per studiedag. Med studieresa avses i regel resan hemifrån till studieplatsen och hem tillbaka, dock med beaktande av att studiestället kan variera.

Med studier avses:

- Studier efter grundskolan, till exempel gymnasiet, yrkesutbildning och studier i yrkesskolor
- studier vid yrkeshögskola och universitet
- studier som leder till yrkesinriktade studier, exempelvis långvariga kurser via det öppna universitetet
- utbildning som utvecklar färdigheter för arbetslivet, åtminstone en mer långvarig arbetskraftspolitisk utbildning eller rehabilitering

Studieresor enligt handikappservicelagen kan beviljas för den studerandens boendekommun, boendeortens närliggande kommuner eller studieorten. Kommunen eller ordnaren av utbildningen är inte skyldig att ordna färdtjänst för studerande på andra stadiet. Om skjuts ordnas med stöd av handikappservicelagen i form av färdtjänst, debiteras självrisikandelen inte. Enligt grundlagen har alla rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning.

Vid ansökan om studieresor ska sökanden bifoga ett intyg över studierätten från studieplatsen samt ett intyg över att studierna framskrider varje läsår. Studier av hobbykaraktär anses inte vara studier som berättigar till

färdtjänst, för dessa ska fritidsresor användas. Studieresor beviljas för den tid som studierna pågår. Studieresor beviljas inte under lov.

6 Ordnande av färdtjänst

I egenskap av serviceanordnare för färdtjänsten har Österbottens välfärdsområde rätt att bestämma vilket som är det mest ändamålsenliga sättet att ordna färdtjänsten. Vid ordnande av färdtjänst för personer med svår funktionsnedsättning bör man i tillräckligt stor mån beakta personen med funktionsnedsättnings individuella behov att röra sig samt individuella begränsningar som funktionsnedsättningen eller sjukdomen förorsakar. Om det huvudsakliga sättet som färdtjänst ordnats på inte i själva verket passar för klienten på grund av hans funktionsnedsättning eller sjukdom, ska färdtjänsten ordnas så att klientens individuella behov tas i beaktande.

Färdtjänsten beställs från förmedlingscentralen. Anvisningen om hur man använder färdtjänsten skickas till klienten i samband med beslutet (bilaga 1). Efter att ha fattat beslutet skickar en tjänsteinnehavare inom socialvårdens funktionshinderservice klientens uppgifter enligt beslutet till förmedlingscentralens datasystem.

Förmedlingscentralen gör det möjligt att förverkliga vissa samordnade resor och det går också att slå ihop resor.

6.1 Bekant taxi och rätt att åka ensam

Bekant taxi är ingen subjektiv rätt och det krävs särskilt vägande skäl för att beviljas en sådan taxi. Om klienten har beviljats invalidtaxi kan hen beställa resan direkt av företagaren och då behövs det inte någon separat rätt till bekant taxi.

En tjänsteinnehavare inom socialvården fattar beslut om bekant taxi. Beslutet grundas alltid på det individuella behovet.

Beviljande av bekant taxi baseras på individuell bedömning. Rätten till bekant taxi kan beviljas i exempelvis följande fall:

- om resan anses äventyras eller förhindras helt utan den bekanta taxin
- om personen har svårigheter att kommunicera och använder också taxi ensam
- om personen har svåra beteendestörningar

Rätten att resa ensam (utan samordnade resor) kan beviljas när en persons hälsotillstånd och funktionsförmåga förutsätter att personen måste få resa ensam. En tjänsteinnehavare inom socialvården fattar beslut om att bevilja rätt för att resa ensam. Beslutet grundas alltid på det individuella behovet.

6.2 Följeslagare och följeslagarservice

Enligt handikappservicelagen ska välfärdsområdet ordna skälig färdtjänst jämte följeslagarservice för personer med svår funktionsnedsättning. Rätt till följeslagare kan beviljas om färdtjänsttagaren inte klarar sig med chaufförens hjälp. En tjänsteinnehavare inom socialvården fattar beslut om följeslagarservice. Syftet med följeslagarservicen är att göra det möjligt för klienten att använda färdtjänst. Följeslagarservice beviljas om

färdtjänsttagaren behöver assistans omedelbart före resan, under resan och omedelbart efter resan. För följeslagarservice tas ingen avgift ut av klienten.

Klienten har rätt att ha med en följeslagare (1 person) under resan om chaufförens sedvanliga hjälp inte räcker till. Med följeslagarservice avses assistans som ges omedelbart före, under och omedelbart efter resan. Klienten ska separat skicka en ansökan till funktionshinderservice för att anhålla om rätt till följeslagare. I ansökan ska klienten motivera varför hen behöver en följeslagare. En tjänsteinnehavare fattar beslut om rätt till följeslagarservice.

En familjemedlem eller annan närstående kan fungera som följeslagare till personen med svår funktionsnedsättning. Färdtjänst enligt lagen om handikappservice är dock inte avsedd för transport för familjemedlemmar till en person med svår funktionsnedsättning, om de inte agerar som assistenter eller ledsagare till den personen med svår funktionsnedsättning. Övriga personer som följer med en person med svår funktionsnedsättning förutom ledsagare eller assistent måste därför betala avgiften som transporttjänsten debiterar.

6.3 Assistanstillägg

Till sedvanlig taxiservice hör att chauffören hjälper klienten att stiga in i och ut ur taxin, att hen lyfter in hjälpmedel och väskor i bilen samt vid behov hjälper klienten under resans gång. Chauffören är dock inte skyldig att agera personlig assistent för färdtjänsttagaren före eller efter resan.

Rullstolsburna har rätt att använda invalidtaxi och i dessa fall kan chauffören ta ut en avgift för assistanstillägg. Då förväntas chauffören hjälpa färdtjänsttagaren från upphämtningsplatsen in i bilen och ut ur bilen vid slutdestinationen samt vid behov in i byggnaden. Om en person behöver bårtaxi eller trappassistans på grund av rullstol kan chauffören beviljas ett högre assistanstillägg. En klient som beviljats rätt att använda invalidtaxi får beställa resan direkt av invalidtaxiföretagaren, som i sin tur meddelar färdtjänstresan till förmedlingscentralen.

7 Rätten att resa – närkommun och funktionell närkommun

Resor inom boendekommunen eller till närkommuner eller den närmaste funktionella närkommunen utgör en del av vardagen för en person med en svår funktionsnedsättning. Som närkommuner anses åtminstone kommuner som geografiskt är närkommuner, och andra sådana närkommuner som är s.k. funktionella närkommuner dit avståndet från den egna kommunen eller det egna bostadsområdet inte är orimligt långt. När man bestämmer vad som anses vara en närkommun, eller en funktionell närkommun, bör man iaktta avstånd, graden av funktionsnedsättning och det individuella transportbehovet.

När det gäller färdtjänster anses följande kommuner utgöra närkommuner i Österbottens välfärdsområde:

Jakobstad: Larsmo, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby, Karleby

Pedersöre: Jakobstad, Larsmo, Nykarleby, Evijärvi, Kauhava, Kronoby, Karleby

Nykarleby: Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Kauhava, Vörå

Larsmo: Jakobstad, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby, Karleby

Vörå: Korsholm, Vasa, Nykarleby, Kauhava och Storkyro

Korsholm: Laihela, Vasa, Vörå och Malax

Vasa: Korsholm, Malax, Laihela, Vörå och Storkyro

Malax: Korsholm, Vasa, Korsnäs, Laihela, Närpes och Kurikka

Närpes: Kaskö, Kristinestad, Östermark, Kurikka, Malax och Korsnäs.

Kristinestad: Bötom, Storå, Närpes, Kaskö, Östermark, Merikarvia

Kaskö: Kristinestad, Närpes och Östermark

Korsnäs: Malax, Närpes, Kristinestad, Vasa

Kronoby: Larsmo, Pedersöre, Karleby, Kaustby, Vetil, Evijärvi, Jakobstad

Laihela: Malax, Korsholm, Vasa, Storkyro, Kurikka, Ilmola (Ilmajoki)

På basis av det individuella behovet beaktas även resor till flygplatserna i Österbottens välfärdsområde (Kronoby, Vasa) och resor till järnvägsstationer.

Då klienten bor på annan ort än i sin hemkommun följer man den faktiska boendeortens färdtjänst-instruktioner om närkommuner eller funktionella närkommuner. Välfärdsområdet är skyldigt att ersätta endast nödvändig färdtjänst.

Om klienten regelbundet behöver resa i sitt normala liv och resorna avviker från de resebestämmelser som fastställs i tillämpningsdirektivet ska klienten i sin ansökan motivera detta avvikande resebehov. Klientens individuella resebehov iaktas i den mån det är möjligt i beslutet om färdtjänster.

8 Klientavgifter som tas ut för färdtjänst

En självriskandel tas ut av klienten för de resor som beviljats med stöd av handikappservicelagen (klientavgift som fastställts för färdtjänster). Välfärdsområdet erlägger ersättning till personer med svår funktionsnedsättning för skäliga kostnader till den del som de överstiger självriskandelen för färdtjänsterna.

I Österbottens välfärdsområde fakturerar taxitrafikanten Österbottens välfärdsområde för klientens resor. Klienten betalar inte någon självrisk till taxitrafikanten. Österbottens välfärdsområde fakturerar självrisken för resorna av klienten i efterskott. (Bilaga 2, tabell 1 och 2)

Självrisken bestäms utgående från lokaltrafikens normala busstaxor. Ifall man på orten använder seriebiljetter eller månadsbiljetter i den allmänna trafiken bestäms självrisken utgående från dem.

Vid samordnade resor där samtliga resenärer är färdtjänstklienter betalar alla resenärer en självriskandel och en resa tas av varje resenär. Medresenärer som inte är färdtjänstklienter och som deltar i samordnade resor betalar en summa som motsvarar färdtjänstklienternas självrisk.

När det gäller arbetsresor och studieresor bestäms självriskandelen utgående från Matkahuoltos priser på stads- eller säsongsbiljetter eller alternativt utgående från priset på årsbiljetter för resor med motsvarande avstånd mellan hemmet och arbetsplatsen.

Studieresor med färdtjänsten är med stöd av handikappservicelagen avgiftsfria för elever som omfattas av den utökade obligatoriska utbildningen. Läroplikten fortsätter till 18 års ålder eller tills den

unga avklarat sin utbildning på andra stadiet. Eleven ska meddela funktionshinderservicen om att hen omfattas av den utökade obligatoriska utbildningen.

Självriskerna för klienter som bor utanför Österbotten bestäms enligt den självrisktabell som är i bruk i deras hemkommun.

9 Ändringar i omständigheter och missbruk

Den person som beviljats färdtjänst eller den person som sköter ifrågavarande persons ärenden ska meddela Österbottens välfärdsområdes funktionshinderservice om alla ändringar som sker i anslutning till färdtjänsten, såsom ändring av adress eller hemkommun, förändringar i funktionsförmågan, överföring till långtidsvård eller om behovet av färdtjänsten upphör. På basis av anmälningen bedömer tjänsteinnehavaren huruvida ändringen kräver att beslutet om färdtjänst eventuellt måste omprövas.

Österbottens välfärdsområde har rätt att följa upp att den färdtjänst som beviljats klienten ordnas och används i enlighet med gällande lag och detta tillämpningsdirektiv. Ifall klienten använder färdtjänsten i strid med gällande anvisningar avbryts eller indras rätten till färdtjänsten. Dessutom kan ett dylikt förfarande leda till straffrättsliga påföljder.

Ifall oegentligheter uppdagas återkrävs de ersättningar som klienten beviljats på basis av hens regelstridiga eller vilseledande agerande.

Bilaga 1.

ANVISNING FÖR ANVÄNDNING AV FÄRDTJÄNST

Anvisningen gäller färdtjänst som beviljats med stöd av handikappserviceagen och socialvårdslagen.

Beställning av färdtjänst

Taxi beställs av Taxi Vasa via följande telefonnummer:

Taxi Vasa 06 320 3777	Kronoby , Larsmo , Pedersöre , Jakobstad , Nykarleby , Vörå , Laihela, Kristinestad , Närpes , Kaskö , Malax , Korsnäs
Taxi Vasa 06 320 3745	Vasa, Korsholm
Taxi Vasa 044 332 4238	Beställning via textmeddelande för hörselskadade

Undantag: De färdtjänstklienter som beviljats rätt att använda bekant taxi eller INVA-taxi kan själv ringa till valfri taxitrafikant som anslutit sig till Taxi Vasa. Trafikanten ringer sedan förmedlingscentralen för att beställningen ska bli registrerad.

Resan bör beställas i god tid, minst två timmar före resan eller redan föregående dag. Tillgången till lämpliga taxibilar kan variera vid olika tider av dygnet på grund av orsaker som inte beror på välfärdsområdet. Även returresan kan beställas på samma gång.

När klienten beställer en taxibil ska hen meddela:

- sitt namn och att hen har rätt att använda färdtjänst.
- restyp: arbetsresa, studieresa eller rekreationsresa/resa som vidtas för att sköta ett ärende.
- den adress därifrån hen ska avhämtas och adressen för slutmålet.
- om hen behöver göra ett eventuellt kort (högst 10 minuters) stopp under resan, exempelvis för ett besök vid en bankautomat eller för att posta ett brev.
- om en eventuell följeslagare eller medresenär kommer med.
- om hen använder hjälpmedel (såsom rullstol eller rollator) och om hen beviljats rätt att använda taxibil
- om hen behöver trappassistans för rullstol (beviljad av socialarbetare).

Användning av färdtjänst

- Färdtjänst beviljas alltid som enkelresor. En enkelresa upphör alltid på en annan adress än där den började.

- En enkelresa är alltid den rakaste vägen från startadressen till slutadressen, men en liten omväg kan tillåtas om den blir förmånligare än startavgiften för en ny resa.
- Exempelvis ett butiks- eller apoteksbesök hör inte till en enkelresa, utan väntetiden betalas av klienten.
- Färdtjänst får användas för resor inom hemkommunen eller till närkommunen eller till den närmaste funktionella närkommunen, men de får inte bli oskäligt långa eller dyra.
- Färdtjänst får inte användas för resor som ersätts av Folkpensionsanstalten (exempelvis för resor till sjukhus, hälsocentral, poliklinik eller rehabilitering).
- Färdtjänstklienter har rätt att ta med sig nödvändiga hjälpmedel samt bagage av normal storlek. Färdtjänst får inte användas som bud eller för varutransport, utan färdtjänstklienten måste alltid vara med på resan.
- På begäran måste färdtjänstklienten kunna bevisa sin identitet.

Självrisk

- Av klienten uppbärs en avgift som motsvarar högst den avgift som uppbärs i den allmänna trafiken på orten eller en annan därmed jämförbar skälig avgift.
- Klienten betalar ingen självrisk till taxitrafikanten. Valfärdsområdet fakturerar självriskan för resorna av klienten i efterskott (tabell 1 och 2).
- Självriskan för rekreationsresor/resor som görs för att sköta ärenden framgår av den bifogade tabellen.
- Självriskan för barn och unga (7-17-åringar) framgår av den bifogade tabellen.
- Självriskan för arbets- och studieresor bestäms på basis av individuellt beslut, jämförbart med den allmänna trafikens taxa på orten eller en annan skälig avgift. Studieresor på det andra stadiet är avgiftsfria (ingen självrisk uppbärs).
- Vid samordnade resor där samtliga resenärer är färdtjänstklienter betalar alla resenärer en självriskandel och en resa tas av varje resenär. Medresenärer som inte är färdtjänstklienter och som deltar i samordnade resor betalar en summa som motsvarar färdtjänstklienternas självrisk.
- Frontveteraner betalar ingen självrisk. Barn under 7 år reser gratis med en vuxen.

Uppehåll och väntetid

- Under en enkelresa får ett kort uppehåll på högst 10 minuter göras förutsatt att uppehållet inte medför en omväg. En viss omväg kan tillåtas om den blir förmånligare än startavgiften för en ny resa.

- Om uppehållet medför en omväg eller om väntetiden överstiger 10 minuter måste två resor användas och färdtjänst klienten betala två självrisker och står för den överskridande andelen.
- Tur-returresor räknas alltid som två resor även om uppehållet varit kort.
- Färdtjänst klienten ska redan då hen beställer resan uppge om och var ett uppehåll kommer att göras.
- Österbottens välfärdsområde ersätter inte väntetid, varken före eller efter resan. Den tid som det normalt tar att stiga in och ur taxin ingår i resan.

Ledsagare och medresenärer

- Ledsagare (följeslagare) kan beviljas ifall färdtjänst klienten behöver mer hjälp än vad chauffören kan erbjuda. En färdtjänst klientens rätt till ledsagare måste framgå av beslutet.
- Ledsagaren kan vara anhörig, släkting eller bekant, men får inte själv vara färdtjänst klient. Ledsagaren betalar ingen självrisk.
- Ledsagaren måste påbörja och avsluta resan på samma adress som färdtjänst klienten.
- Om andra passagerare än de som nämns i kundens beslut deltar i samma transport, betalar de för transportkostnaderna för egen del enligt självrisk tabellen.

Hjälp av chauffören samt extra assistans

- Det hör till sedvanlig taxiservice att chauffören hjälper klienten att stiga in i och ut ur taxin, lyfter in hjälpmedel och väskor i bilen samt hjälper klienten vid behov under resans gång. Vid behov hjälper chauffören färdtjänst klienten in i taxin på startadressen och ut ur taxin vid slutmålet för resan.
- Assistanstillägg kan betalas till chauffören med stöd av en socialarbetares beslut. Oftast har klienten då rätt att använda INVA-taxi.
- För en resa för vilken man tar ut ett assistanstillägg kan inte någon avgift tas ut för den väntetid som det tar för klienten att stiga in och ur bilen.

Fakturering och uppföljning

- Informationen om utförda resor överförs från taxicentralens datasystem till socialvårdens klientdatasystem. Välfärdsområdet fakturerar självriskandelen av klienten i efterskott en gång per månad på basis av de utförda resorna.
- För att säkerställa att fakturorna är korrekta gör man stickprov och följer upp enskilda resor med hjälp av taxicentralens kartprogram. I kartprogrammet syns alla bilars rutter, väntetider och uppehåll.

Bilaga 2. Självrisk, färdtjänster och service som stöder rörligheten

Tabell 1

Självrisk: Vasa, Korsholm

Max km högst / enintään	Aikuiset Vuxna 18->	Lapset ja nuoret Barn och unga 8-17
15	2€	1,70€
22	4,50€	2,50€
25	5,20€	2,70€
30	6,20€	3,64€
35	7,00€	4,12€
40	7,73€	4,55€
45	8,45€	4,97€
50	9,11€	5,36€
60	10,67€	6,27€
70	12,60€	7,15€
80	13,56€	7,97€

Tabell 2

Självrisk: Kristinestad , Närpes , Kaskö , Korsnäs, Malax , Laihela, Vörå , Nykarleby , Pedersöre , Jakobstad, Larmsmo , Kronoby

Max Km högst / enintään	Aikuiset Vuxna 18->	Lapset ja nuoret Barn och unga 8-17
6	2,89€	1,70€
9	3,16€	1,86€
12	3,54€	2,08€
16	3,94€	2,31€
20	4,60€	2,70€
25	5,33€	3,13€
30	6,20€	3,64€
35	7,00€	4,12€
40	7,73€	4,55€
45	8,45€	4,97€
50	9,11€	5,36€
60	10,67€	6,27€
70	12,60€	7,15€
80	13,56€	7,97€

Närkommun och funktionell närkommun 2023

Jakobstad:	Larsmo, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby, Karleby
Pedersöre:	Jakobstad, Larsmo, Nykarleby, Evijärvi- Korteshjärvi- Alahärmä (centrum), Kauhava. Kronoby; Karleby
Nykarleby:	Jakobstad, Larsmo , Pedersöre , Kauhava, Alahärmä centrum, Vörå
Larsmo:	Jakobstad, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby, Karleby.
Vörå:	Korsholm, Vasa, Nykarleby, Kauhava och Storkyro
Korsholm:	Laihela, Vasa, Vörå och Malax
Vasa:	Korsholm, Malax, Laihela, Vörå och Storkyro
Malax:	Korsholm, Vasa, Korsnäs, Laihela, Närpes och Kurikka
Närpes:	Kaskö, Kristinestad, Östermark, Kurikka, Malax och Korsnäs.
Kristinestad:	Bötom. Storå, Närpes, Kaskö, Östermark, Merikarvia
Kaskö:	Kristinestad, Närpes och Östermark
Korsnäs:	Malax, Närpes, Kristinestad, Vasa
Kronoby:	Larsmo, Pedersöre, Karleby, Kaustby, Vetil, Evijärvi, Jakobstad
Laihela:	Malax, Korsholm, Vasa, Storkyro, Kurikka, Ilmajoki

Dessutom beaktas, efter individuella behov, resor till flygplatserna i Österbottens välfärdsområde, Kronoby, Vasa, samt resor till järnvägsstationer.